

BÁO CÁO
THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH TIỂU HỌC
Ở VÙNG ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN

Thực hiện công văn số 2746/SGDDĐT-GDTH ngày 11/10/2017 của Sở Giáo dục và Đào tạo về việc báo cáo thực trạng và đề xuất giải pháp việc thực hiện dạy học tiếng Anh tiểu học ở các vùng đặc biệt khó khăn, Phòng Giáo dục và Đào tạo Bình Liêu báo cáo thực trạng và giải pháp việc thực hiện dạy học tiếng Anh tiểu học ở vùng đặc biệt khó khăn, cụ thể như sau:

1. Bối cảnh và điều kiện đầu vào cho việc dạy học tiếng Anh (TA) ở địa phương.

1.1. Bối cảnh dạy học TA ở địa phương

1.1.1. Quan điểm dạy học môn tiếng Anh của huyện.

- Bình Liêu là một huyện miền núi, biên giới với 6/8 xã thuộc xã có điều kiện KTĐBKK và 96,4% là đồng bào dân tộc thiểu số, điều kiện kinh tế xã hội còn nhiều khó khăn, giao thông không thuận tiện, nhiều điểm trường lẻ xa trung tâm trường chính.

- Dạy tiếng Anh cho học sinh Tiểu học là điều kiện cần thiết trong điều kiện phát triển chung của xã hội hiện nay.

- Những năm qua, Ngành Giáo dục Bình Liêu đã triển khai dạy học tiếng Anh trong các trường tiểu học, năm học 2010 – 2011 bắt đầu thí điểm học chương trình 2 tiết/tuần với học sinh lớp 3 ở Trường TH Thị trấn và Trường TH Hoàn Mỹ I, đến năm học 2012 – 2013 chính thức triển khai chương trình tiếng Anh 4 tiết/tuần.

Tuy nhiên, do đặc thù về điều kiện địa hình và kinh tế nên trong những năm qua, Phòng GD&ĐT mới triển khai tại các điểm trường thuận lợi ở một số trường tiểu học trong huyện.

1.1.2. Một số chính sách giáo dục của tỉnh, huyện có thể tạo thuận lợi hoặc gây khó khăn cho việc dạy học tiếng Anh ở vùng ĐBKK.

- Hiện tại học sinh Bình Liêu đang được hưởng một số chính sách của Nhà nước, như sau:

+ Nghị định số 116/2016/NĐ-CP ngày 18/7/2016 của Chính phủ về việc Quy định chính sách hỗ trợ học sinh và trường phổ thông ở xã, thôn đặc biệt khó khăn;

+ Nghị định số 86/2015/NĐ-CP ngày 02/10/2015 của Chính phủ về cơ chế thu, quản lý học phí đối với cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân và chính sách miễn, giảm học phí, hỗ trợ chi phí học tập từ năm học 2015 - 2016 đến năm học 2020 – 2021;

+ Quyết định số 126/2015/QĐ-UBND ngày 16/01/2015 của UBND tỉnh Quảng Ninh về việc hỗ trợ tiền ăn cho học sinh tiểu học bán trú, tiền nhân công

chăm sóc bán trú tại các cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục tiểu học ở các xã trong danh mục các đơn vị hành chính thuộc vùng khó khăn trên địa bàn tỉnh;

+ Quyết định số 4254/2011/QĐ- UBND ngày 30/12/2011 của UBND tỉnh Quảng Ninh về việc hỗ trợ tiền ăn cho đối tượng học sinh bán trú đang học tại các cơ sở giáo dục trung học cơ sở trên địa bàn Tỉnh, không thuộc đối tượng quy định tại Quyết định số 85/2010/QĐ - TTg;

+ Quyết định số 2026/2012/QĐ-UBND ngày 14/8/2012 của UBND tỉnh Quảng Ninh về hỗ trợ tiền ăn cho đối tượng học sinh bán trú đang học trung học phổ thông, học trung cấp nghề hoặc học văn hóa trung học phổ thông kết hợp với học nghề trong các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh;

+ Quyết định số 292/2016/QĐ-UBND ngày 01/02/2016 của Ủy ban nhân dân tỉnh Thực hiện chính sách hỗ trợ một số đối tượng trẻ em chưa thuộc diện hưởng chính sách hiện hành của Nhà nước trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2016 – 2020; Hướng dẫn liên ngành số 641/HD-LN ngày 14/04/2016 của Sở Lao động - TB&XH - Sở Giáo dục và Đào tạo - Sở Tài chính - Sở Y tế - Bảo hiểm xã hội tỉnh Quảng Ninh về thực hiện một số điều của Quy định thực hiện chính sách hỗ trợ một số đối tượng trẻ em chưa thuộc diện hưởng chính sách hiện hành của Nhà nước trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh, giai đoạn 2016 - 2020;

+ Quyết định số 2123/QĐ-TTg ngày 22/11/2010 của Thủ tướng chính phủ phê duyệt đề án phát triển giáo dục đối với các dân tộc rất ít người giai đoạn 2010-2015;

- Chính sách tuyển chọn, bồi dưỡng, sử dụng GV dạy tiếng Anh:

+ Thuận lợi: Hàng năm, giáo viên được bồi dưỡng thường xuyên, sau các lớp bồi dưỡng đều có kiểm tra đánh giá giúp giáo viên nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ,

+ Khó khăn: Không có biên chế giáo viên tiếng Anh

1.1.3. Những điều kiện về bối cảnh kinh tế - xã hội của địa phương khuyến khích, tạo động lực hoặc cản trở việc học tiếng Anh ở vùng ĐBKK:

- Bình Liêu là huyện miền núi, biên giới còn nhiều khó khăn, tỉ lệ hộ nghèo và cận nghèo cao nhất trong tỉnh.

- Huyện không có các ngành kinh tế công nghiệp mà chủ yếu sinh sống bằng nghề nông – lâm là chính.

- Những năm gần đây huyện đã quan tâm phát triển ngành kinh tế du lịch bước đầu đã mang lại thu nhập cho nhân dân.

1.1.4. Những giải pháp cấp huyện đã, đang và sẽ thực hiện để thúc đẩy dạy học tiếng Anh ở vùng đặc biệt khó khăn.

- Hợp đồng giáo viên tiếng Anh có trình độ chuyên môn nghiệp vụ đạt chuẩn Châu Âu;

- Chỉ đạo các nhà trường xây dựng kế hoạch theo giai đoạn, số học sinh được học tiếng Anh tăng dần theo từng năm.

1.2. Điều kiện dạy học TA

1.2.1. Môi trường pháp lý cho việc dạy học TA ở vùng đặc biệt khó khăn:

- Hàng năm, căn cứ vào hướng dẫn chỉ đạo của Sở GD&ĐT Quảng Ninh, Phòng GD&ĐT Bình Liêu xây dựng kế hoạch chỉ đạo các nhà trường căn cứ vào điều kiện thực tế tổ chức dạy tiếng Anh cho học sinh ở các điểm trường thuận lợi.

- Số lượng học sinh được học tiếng Anh tăng dần theo từng năm.

1.2.2. Trình độ, năng lực của GV môn TA vùng đặc biệt khó khăn của địa phương:

- Số lượng và tỷ lệ giáo viên của huyện dạy học ở vùng đặc biệt khó khăn **(thống kê theo năm học 2017-2018)**

Tổng số GV tiếng Anh	GV biên chế		GV hợp đồng			GV đạt trình độ từ B2 trở lên	
	SL	Tỷ lệ	SL	Tỷ lệ	Nguồn chi trả lương	SL	Tỷ lệ
08	0	0	08	100	NSNN	08	100

- Trong những năm qua, giáo viên môn Tiếng Anh dạy ở vùng đặc biệt khó khăn đã được tham gia những khóa tập huấn, bồi dưỡng nào về thực hiện chương trình môn Tiếng Anh? Đánh giá chất lượng tiếp thu của GV nói chung.

Cấp tổ chức	Tên khóa tập huấn	Số lượng GV tham gia	Chất lượng tiếp thu của GV
Sở GD&ĐT	Tập huấn phương pháp giảng dạy tiếng Anh lớp 5 và biên soạn đề thi theo định dạng đánh giá năng lực sử dụng tiếng Anh bậc 1	09	Các đợt tập huấn, dự chuyên đề giáo viên tham gia học tập sôi nổi, nhiệt tình đạt kết quả tốt.
	tập huấn nâng cao kỹ năng giảng dạy cho giáo viên tiếng Anh tiểu học năm học 2016-2017	9	
	Tập huấn bồi dưỡng chuyên môn, năm học 2015-2016	05	
	Chuyên đề “Dạy học phát triển kỹ năng nghe, nói tiếng Anh” cho học sinh tiểu học năm học 2015-2016...	04	

1.2.3. Cơ sở vật chất (CSVC), thiết bị dạy học (TBDH), sách giáo khoa (SGK) và tài liệu tham khảo cho dạy học tiếng Anh ở vùng ĐBK.

- CSVC và TBDH môn TA của các trường vùng ĐBK của huyện: Huyện không có các phòng chức năng như: Phòng lab, Phòng đa năng. Các phòng học được trang bị máy chiếu, màn chiếu chỉ có ở điểm trường chính: 08 phòng; đài cassette được trang bị dùng chung cho tất cả các lớp.

- Hiện nay, Bình Liêu đang sử dụng Sách giáo khoa của Nhà xuất bản Giáo dục cho cả 03 khối lớp, tài liệu bổ trợ TA được sử dụng đối với vùng ĐBK hiện không có.

1.2.4. Thuận lợi, khó khăn về điều kiện dạy học TA ở vùng đặc biệt khó khăn

- Thuận lợi: Các cấp lãnh đạo huyện quan tâm tới sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Được sự đồng thuận của các trường học trong huyện, nhiều phụ huynh mong muốn cho con được học tiếng Anh.

- Khó khăn: Phần lớn học sinh của huyện là người dân tộc thiểu số tới 96,4%; nhiều điểm trường lẻ, giao thông không thuận tiện, tỉ lệ học sinh trên lớp không nhiều; học sinh chưa mạnh dạn nhất là đối với học sinh ở các điểm trường lẻ. Không có biên chế giáo viên tiếng Anh.

2. Thực trạng việc triển khai dạy học TA ở vùng đặc biệt khó khăn.

2.1. Việc triển khai kế hoạch, lộ trình dạy học TA ở vùng ĐBKK của huyện

- Chỉ đạo các nhà trường tuyên truyền sâu rộng trong quần chúng nhân dân;
- Tạo điều kiện thuận lợi cho các giáo viên tham gia các lớp tập huấn tại tỉnh kể cả vào các đợt hè (thời gian không hợp đồng giáo viên).

2.2. Số lượng học sinh đang được học tiếng Anh ở vùng ĐBKK.

Nội dung	Số HS lớp 3, 4, 5		Số lớp 3, 4, 5	
	Số lượng	Tỷ lệ (1)	Số lượng	Tỷ lệ (2)
Tổng số cả huyện	1663		113	
Được học TA	734	44.1	100	88.4
Học TA 4 tiết/tuần	673	91.6	87	76.9
Học TA dưới 4 tiết/tuần	61	8.3	3	2.6
Chưa được học TA	929	55.8	13	11.5

2.4. Số liệu về GV còn thiếu để dạy học tiếng Anh ở vùng ĐBKK.

- Tổng số GV cần có để triển khai cho toàn bộ HS lớp 3, 4, 5 học đủ 4 tiết/tuần: 12 (hiện có 8)

- Tổng số GV và tỷ lệ đạt chuẩn trình độ còn thiếu để triển khai dạy học TA theo chương trình của Bộ GDĐT: $8/8 = 100\%$

2.5. Những ưu điểm, hạn chế khi triển khai chương trình tiếng Anh tiểu học ở vùng ĐBKK.

- Ưu điểm: Huyện, ngành và các trường học đều quan tâm tới việc triển khai dạy học tiếng Anh.

- Hạn chế: Phụ huynh ở các trường không thuận lợi chưa quan tâm nhiều tới việc học tập của con em mình.

3. Đề xuất các giải pháp để thúc đẩy việc triển khai dạy học môn tiếng Anh ở vùng ĐBKK.

- Học sinh tham gia học tiếng Anh được hỗ trợ về sách giáo khoa.

- Có biên chế giáo viên trong các trường Tiểu học.

- Trang cấp đầy đủ trang thiết bị phục vụ công tác giảng dạy và học tập cho giáo viên và học sinh.

Nơi nhận:

- Như kính gửi (t/h);
- Lãnh đạo Phòng (c/đ);
- Công TTĐT;
- Lưu VT, GDTH.

Nông Ngọc Chương